

Resultataftale 2018

mellem

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

og

Sydslesvigudvalget

Resultataftale 2018 – 2020

1. Indledning

Denne resultataftale er indgået mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Resultataftalen omfatter Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke i perioden 1. januar 2018 til 31. december 2020, jf. § 5 stk. 2 i lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig.

Bibliotekets og forskningsafdelingens strategi er 2 – 3 årige, hvorfor vi gerne ser disse strategier som en del af resultataftalen. Dog med den bemærkning at de fremtidige indsatsområder hele tiden vil blive tilrettet, når nye behov opstår. Grundet de statslige bevillingsregler fastsættes det årlige bevillingsniveau i henhold til de på de årlige finanslove opførte midler, og efter drøftelser mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

I aftalen er der formuleret konkrete resultatkrav for Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingens virke baseret på egne formulerede formål og målsætninger. Sydslesvigudvalgets driftstilskud udgør sammen med virksomhedens øvrige indtægter den økonomiske ramme, inden for hvilken DCB og Forskningsafdelingen skal opfylde resultataftalen.

Resultataftalen indgås med det formål at udbrede kendskabet til Dansk Centralbiblioteks og Forskningsafdelingens virke og for at sikre, at prioriteringen af tilskuddet fra Sydslesvigudvalget sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Resultataftalen er ikke retligt bindende. Ifølge lov om Sydslesvigudvalget og tilskudsordninger på undervisningsministerens område for det danske mindretal i Sydslesvig har Dansk Centralbibliotek og Forskningsafdelingen alene driftsansvaret for egen virksomhed.

2. Præsentation af Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V.

2.1. Baggrund

Dansk Centralbibliotek er det danske bibliotek i Sydslesvig. Hovedbiblioteket er beliggende i Nørregade 59, Flensborg. Der er filialer i Slesvig, Bismarcksgade 18 A og i Husum, Nystaden 81. Derudover er der et fællesbibliotek på Jes-Kruse-Skolen, Egernførde. Biblioteksvæsenet råder pt. over 2 bogbusser, som betjener hele det sydslesvigske område med besøg ved et stort antal skoler, børnehaver, børne og ungehuse, skolefritidsordninger, Holtenå forsamlingshus i Kiel samt et stort antal buslånere, hvis lånerkort ofte indeholder en hel familie.

Biblioteket servicerer Dansk Skoleforening for Sydslesvig e. V. ved at stille materialer til rådighed til fritidslæsning fra skolebibliotekerne. Biblioteket har en stor samling af lokallitteratur, der går under betegnelsen: Den Slesvigske Samling. Den Slesvigske Samling består af ca. 60.000 materialeenheder, bøger, film, musik, pjecer m.v. samt 600 digitaliserede værker fra den boghistoriske samling og råder over forskellige tilbud til studerende. Derudover er der under Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. en selvstændig forskningsafdeling med eget budget.

Endvidere er Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. også ansvarlig for det løbende samarbejde med øvrige organisationer i vores kultur- og videnscentrum, nemlig Nordisk Informationskontor, Sydslesvigs danske Kunstforening og foreningen Norden og senest også projektet ”Oplev Sydslesvig”, som har fået eget kontor stillet til rådighed af biblioteket.

2.2. Organisation, medlemmer og personale

Bibliotekets øverste myndighed er Biblioteksbestyrelsen, hvis medlemmer er udpeget af, og repræsenterer følgende organisationer: Grænseforeningen e. V., Grænseforeningen, Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Sprogforeningen, Dansk Skoleforening for Sydslesvig samt som noget nyt fra 2017 og frem en repræsentant fra Brugerrådet.

Endvidere kan bestyrelsen udpege en ekstra person til at træde ind i bestyrelsen.

Den daglige ledelse varetages af bibliotekschefen og souschefen.

Forskningsafdelingen modtager efter de reviderede vedtægter, der er godkendt af foreningsretten juni 2017 faglig sparring og rådgivning af et dertil nedsat Forskningsudvalg. Den daglige, faglige ledelse varetages af lederen af Forskningsafdelingen.

2.3. Historie

Bibliotekets rødder går tilbage til bogsamlingen i journalist Gustav Johannsens private hjem i Flensborg fra 1891. Da Johannsens bogsamling ikke kunne rummes mere i privat regi, fortsatte biblioteksarbejdet fra 1921 i Flensborghus. ’Flensborghus Bogsamling’ varetog biblioteksopgaven for det danske mindretal frem til 1959. Litteratursamlingen omkring det gamle hertugdømme Slesvig blev en selvstændig enhed, der siden 1949 kaldtes ’Den Slesvigske Samling’.

En af de største begivenheder inden for det danske biblioteksvæsen i Sydslesvig, var biblioteksnybygningen i 1959. Bygningen blev anset som en af de mest moderne danske biblioteksbygninger. Med oprettelsen af ’Studieafdelingen’ i 1963, bekræftedes biblioteket som en regional forskningsinstitution.

Allerede kort tid efter nybygningens indvielse, bemærkedes manglen på arealer igen. I 1987 kunne en tilbygning tages i brug, og arealet forøgedes til det dobbelte. Biblioteksbygningen er stadig præget af tilvækst specielt af en øget mængde af arkivmateriale som fortsat indleveres. I 2008 hhv. 2010 blev indgangspartiet og udlånsarealet ombygget og nyindrettet. I forbindelse med nyindretningen i 2010 blev Den Slesvigske Samling åbnet for publikum.

2.4. Mission

Dansk Centralbibliotek har jf. vedtægterne til formål

- at drive biblioteksvirksomhed til gavn for det danske mindretal i Sydslesvig i videst mulig overensstemmelse med bibliotekslovgivningen i Danmark
- at formidle dansk og nordisk sprog og kultur
- at fremme kendskabet til Sydslesvigs særpræg
- at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling
- at indsamle, registrere og bevare arkivalier

2.5. Vision

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs vision er at vi vil være stedet, hvor man møder alt det danske, dog i visse sammenhænge også i udvidet udgave som:

”stedet, hvor du kan møde alt det danske – det slesvigske & det nordiske”

Biblioteket har en stor styrke i at være grundlagt på dansk kultur og skal forstærke sit fokus på **formidling af dansk sprog og dansk kultur**, hvor vi skal markere os som stærk samarbejdspartner for alle i grænselandet og Sydslesvig. Fokus på bibliotekets særlige rolle som en del af det danske mindretal i Sydslesvig skal således opretholdes og styrkes. Formidlingen af nordisk sprog og kultur fortsætter.

Vores bibliotek skal tilbyde mere til flere. I takt med teknologisk udvikling, digitale muligheder og ændrede arbejdsprocesser vil vi søge muligheden for at tilbyde mere til flere.

Vores bibliotek er både læsestedet, lærestedet og mødestedet i forlængelse af Bibliotekets funktion som **kultur-, oplysnings- og læringsinstitution, altså som samlingssted**. Biblioteket skal fortsat arbejde med biblioteksrummene/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og både får gode og uventede oplevelser. Bibliotekets lokaler er borgernes rum, stedet hvor man henter viden og hvor man har udviklende demokratiske diskussioner og stedet hvor foreninger og sociale grupperinger mødes. Bibliotekerne er lokalsamfundets mødested – et ”bytorv”, der skaber liv, debat, deltagelse og udvikling.

Digital dannelse. Bibliotekets tilbud styrkes i forhold til det digitale samfund, hvor biblioteket både skal være informationsformidler, og styrke borgerne ved at udvikle deres receptive, men også refleksive og produktive kompetencer på det digitale område: finde, filtrere og forstå viden på internettet, samt skabe indhold.

Forskning og formidling. Biblioteket er gennem Forskningsafdelingen og Den Slesvigske Samling kendetegnet ved at fremme historisk og anden videnskabelig forskning og formidling. Denne rolle vil i de kommende år blive udbygget og styrket, således at disse to afdelinger fortsat fremstår som centrale aktører i regionens forskningsvirksomhed.

Mindretallet og Sydslesvigs særpræg. Biblioteket vil med udgangspunkt i det unikke materiale der bevares i Arkivet og Den Slesvigske Samling arbejde for at styrke kendskabet til mindretallets historie og kultur og Slesvigs særpræg.

2.6. Strategi

I det følgende præsenteres nogle af de strategiprocesser, som er relevante for at opfylde vores forskellige formål som de er beskrevet i vedtægterne, vores vision og de daglige kerneopgaver.

1) anvende relevante værktøjer for biblioteker

Biblioteket vil løbende udvikle vores værktøjer og bruge løsninger, der hvor digitale muligheder, centralisering og/eller automatisering kan frigøre ressourcer til brugerrettede aktiviteter, arrangementer mv. DCB vil i størst mulig udstrækning følge udviklingen af bibliotekariske procesforandringer i Danmark med henblik på at frigøre ressourcer til andre aktiviteter, f.eks. det gode værtskab mv.

2) de rigtige kompetencer

Rigtige kompetencer er afgørende for vores tilbud fremadrettet. Vi skal til stadighed uddanne bibliotekspersonalet så det matcher de behov, der opstår jf. udvikling i bibliotekerne og bibliotekernes tilbud. Personalets kompetencer skal tænkes i retning af såvel klassiske bibliotekaropgaver som f.eks. læseklubber, formidling mv., samt nyere opgaver som f.eks. digital dannelse og andre borgerrettede opgaver.

3) samarbejde både med andre og internt

Samarbejde og arbejdsdeling med andre biblioteker, forskningsinstitutioner og arkiver skal fortsat optimeres. Det øgede samarbejde er efterhånden også ved at udkrystallisere sig i meget konkrete og forpligtende samarbejdsaftaler, senest i 2016 med ECMI (bl.a. med etableringen af ECMI Library i forlængelse af DSS).

4) evaluere interne processer og rammer

Udvikling og optimering sker fortsat i forhold til interne/eksterne administrative processer samt administrative opgaver jf. f.eks. deltagelse i EU-udbud, sammen med øvrige organisationer i det danske mindretal. Endvidere fortsætter undersøgelse af mulighederne for, og gerne indgåelse af, aftaler om arbejdsdeling/sammenlægning af administrative funktioner.

2.7. Nøgletal

Udvikling i besøgstal

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Flensborg Bibliotek	101.023	100.655	91.885	98.622	104.088	103.088

Udvikling i udlån

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Samlet udlån	605.885	579.903	527.266	520.484	501.340	458.445
Deraf til skolerne	193.867	174.068	164.837	165.058	181.164	166.701

Materialebestand

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
DCB	399.391	390.627	388.763	390.333	392.327	383.178

Medarbejderudvikling 2010 - 2015

Biblioteket	2011	2012	2013	2014	2015	2016
I alt medarbejdere	41,29	40,01	41,93	42,80	42,44	41,99

Forskningsafdelingen	2011	2012	2013	2014	2015	2016
I alt medarbejdere	3,97	3,25	4,67	4,00	4,50	4
I alt DCB e. V.	45,26	43,26	46,60	46,80	46,94	45,99

Udvikling i bevilliget tilskud fra den danske stat til DCB e. V. i alt (EURO)

	Projekt nr.	2013	2014	2015	2016	2017
Driftstilskud		3.686.750	3.659.441	3.715.908	3.741.183	3.759.126
Anlægstilskud		0	0	0	0	0
Projekttilskud:						
Det danske Mindretal	132265	313.948				
OBS - oplysning til borgere om Sydslesvig	136497		53.619			
Sommerhøjskole	135499		40.214			
DDS/Forskningsbibliotek	136500		193.029			
Sydslesvigere i krig	138666			70.564		
Sydslesvighistorie.dk	137671			193.548		
Afstemningstiden og 2020 i Sydslesvigsk perspektiv						99.462
E-bøger om Sydslesvig						84.005
Sydslesvig for børn						55.880
I alt EURO		4.000.698	3.946.303	3.980.020	3.741.183	3.998.473

3. Økonomi

Til løsning af opgaveporteføljen havde Dansk Centralbibliotek i 2016 indtægter for i alt 4.072.208 € til biblioteksdrift, jfr. herunder:

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	3.456.735	25.718.108	84,89 %
Offentlige tyske tilskud	481.550	3.582.732	11,83 %
Øvrige tilskud	2.960	22.022	0,07 %
Diverse Indtægter	130.963	974.365	3,21 %
I alt EURO	4.072.208	30.297.227	100,00 %

Til løsning af opgaveporteføljen havde Forskningsafdelingen i 2016 indtægter for i alt 285.958 € til biblioteksdrift, jfr. herunder:

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske stat	284.445	2.116.271	99,47 %
SOF tilskud	0	0	0,00 %
Salg af bøger	1.476	10.981	0,52 %
Gaver og formålsbestemte gaver	0	0	0,00 %
Diverse Indtægter	37	275	0,01 %
I alt EURO	285.958	2.127.527	100,00%

Ved aftalens underskrivelse havde foreningen i 2018 budgetterede indtægter for i alt 4.460.513 €, jf. tabellen herunder:

Budgettal 2018 for biblioteket

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.526.110	26.234.258	84,9 %
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	11,6 %
Øvrige tilskud	3.000	22.320	0,1 %
Diverse Indtægter	140.000	1.041.600	3,4 %
I alt EURO	4.151.110	30.884.258	100,0 %

Budgettal 2018 for forskningsafdelingen

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	289.403	2.153.518	93,5 %
Offentlige tyske tilskud	0	0	0 %
Øvrige tilskud	0	0	0 %
Diverse Indtægter	20.000	148.800	6,5 %
I alt EURO	309.403	2.301.958	100,0 %

Samlet budget 2018

Bidragyder	Beløb i Euro	Beløb i DKK	Andel
Den danske Stat	3.815.513	28.387.416	85,5 %
Offentlige tyske tilskud	482.000	3.586.080	10,8 %
Øvrige tilskud	5.000	37.200	0,1 %
Diverse Indtægter	158.000	1.175.520	3,6 %
I alt EURO	4.460.513	33.186.216	100,0 %

Dansk Centralbiblioteks regnskab 2016 fordelt på udgiftstyper

område	Udgifter i 2016 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig- Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel øvrige ind- tægter
Biblioteks- virksomhed	4.020.053		3.456.735	84,9 %	481.550	11,8 %	133.923	3,3 %
Personale	2.397.260	59,6 %	2.035.274		282.877		79.110	
Administration	302.784	7,5 %	257.064		35.728		9.992	
Bygninger	346.241	8,6 %	293.959		40.856		11.426	
Materiale	590.889	14,7 %	501.665		69.725		19.499	
Inventar	119.723	3,0 %	101.645		14.127		5.951	
IT	207.046	5,2 %	175.782		24.431		6.832	
Biler og busser	32.571	0,8 %	27.653		3.843		1.075	
Afskrivninger	23.496	0,6 %	19.948		2.773		775	
Div. Udgifter	43	0,0 %	37		5		1	

Forskningsafdelingens regnskab 2016 fordelt på udgiftstyper

område	Udgifter i 2016 i alt €	Andel af sam- lede ud- gifter	Tilskud fra DK €	Andel DK	Tilskud fra Sles- vig- Hol- sten i alt €	Andel Slesvig- Holsten i alt	Øvrige ind- tægter €	Andel øvrige ind- tægter
Forsknings- afdelingen	349.120		284.445	99,5 %	0	0,0 %	1.513	0,5 %
Personale	310.422	89,0 %	274.144	308.969	0		1.552	
Trykning / adm.	32.009	9,1 %	25.657	31.848	0		160	
Øvrige udgifter	3.612	1,0 %	9.616	3.594	0		18	
Inventar	0	0,0 %	0	0	0		0	
IT	3.077	0,9 %	2.790	3.062	0		15	

- Afskrivninger er med

4. Mål for Dansk Centralbiblioteks arbejde i 2018 - 2020

Denne resultataftale indeholder mange elementer, der samlet set kan betragtes som det resultat, vi skal levere i 2018 og frem. For at tydeliggøre dette, har vi – ud over de opgaver, der fremgår af vores strategi - beskrevet de kerneopgaver, der skal varetages, og som vi supplerer med nogle særlige indsatser beskrevet som resultatmål for 2018 og frem.

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e.V. har endvidere indgået resultataftale med delstaten Slesvig-Holsten for 2017 - 2019. Dette sker ud fra ønsket om dokumentation af de ydelser, som kan forventes fra biblioteket, men med mulighed for at afvigelser løbende kan drøftes, dvs. stort set samme aftalestruktur som indeværende aftale.

4.1. De daglige opgaver – vores kerneopgaver

Bibliotekets Fortælling klarlægger Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs kerneopgaver – nemlig at være bindeled mellem fortid, nutid og fremtid. Dette sker gennem de tilbud biblioteket stiller til rådighed. Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig hviler på den danske bibliotekslov, der præciserer, at biblioteker skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Biblioteker er en af grundpillerne i et demokratisk samfund og i takt med samfundets og brugernes udvikling skal bibliotekets tilbud også udvikle sig, så de til stadighed kan matche brugernes behov for at blive klogere på sig selv og verden, tilegne sig viden og få uventede oplevelser.

Formidling af klassiske bibliotekstilbud - bøger, tidsskrifter, aviser, film, musik og hjælp til litteratursøgninger - hører fortsat til kerneopgaven. Tilbud som it-vejledning/introduktioner, borgerservice og digitale bibliotekstilbud er nye kerneopgaver for biblioteket, der også mærker behov for tilbud om "digital dannelse" – f.eks. øget viden om kildekritik på nettet. Bibliotekets kerneopgave er også at facilitere 'mødestedet' – stedet, hvor man mødes til foredrag, udstillinger, koncerter, danskurser, læsekredse, diskussioner om aktuelle emner – og stedet, hvor der er tid og rum til både (livslang) læring og fordybelse for den enkelte.

Forskning er en kerneopgave i Forskningsafdelingen og skal fremadrettes også være det i Den Slesvigske Samling lige som den folkelige formidling. Det gælder afholdelse af foredrag, rundvisninger og byrundture med historisk indhold, udstillinger, der viser Forskningsafdelingens og Den Slesvigske Samlings materiale. Det gælder også indsamling, registrering og bevaring af materiale om Slesvigs historie og om at vejlede og informere forskere, studerende og andre interesserede, som benytter arkivet og samlingen. For Forskningsafdelingen er det desuden en kerneopgave at indsamle, registrere og arkivere arkivmateriale fra det danske mindretal i Sydslesvig.

Implicit i alle bibliotekets kerneopgaver ligger et stort fokus på formidling af dansk og nordisk sprog, kultur og historie - og allerhelst i partnerskaber med andre, centrale aktører både nord og syd for grænsen. Et udpluk af bibliotekets opgaver giver et indblik i de mangeartede emner:

Formidling i biblioteker og bogbusser:

- udvælgelse, accession, katalogisering af nye materialer – med tilsvarende kassation af gamle materialer
- velkommen til nye lånere – registrering, indmeldelse og intro til biblioteket
- modtagelse af og kontinuerlig support til danskursister
- personlig formidling og vejledning – f.eks. intro til nye materialer og hjemmesider
- biblioteksorienteringer og rundvisninger
- formidling – og hjælp til søgning på/i diverse hjemmesider og databaser
- digital markedsføring i nyhedsbreve, på facebook mv.
- udstillinger med tilknyttede aktiviteter
- præsentation af biblioteks tilbud på f.eks. forældremøder, distriktsmøder, kirkehøjskoledage samt en række on demand ønsker – f.eks. bagsædehistorier, booktalk, igangsættelse af læsekredse m.m.
- servicering af læsekredse
- borgerservice
- byvandring med historisk oplæg

Arrangementer:

- foredrag, forfatteraftener, debatarrangementer, årstidsfester, ABC-café for 1. klasser, film for børn, læsekredse, hjælp til IT, formidlede filmforevisninger, lytte-salon, book-talks, udstillingsprojekter, konkurrencer og lege. Alle aktiviteter arrangeres så vidt muligt i samarbejdsrelationer, som f.eks. vores tilbud under "Forskningens døgn" (Forskningsafdeling, Den Slesvigske Samling, skoler).
- markedsføring omkring arrangementsvirksomheden – f.eks. program, plakater, flyer hjemmeside, facebook, pressemateriale m.m.

Udstillinger:

- 5-6 udstillinger årligt i samarbejde med Sydslesvigs danske Kunstforening og Nordisk Informationskontor.
- udstillinger i udlånet – f.eks. om historiske emner, temaer og inspiration til læsning, fotoudstillinger, udstillinger for børn, udstillinger af udvalgte kunstnere eller projekter.
- gratis udlån af salene til aktiviteter arrangeret af danske organisationer inden for mindretallet.

4.2. Tilgængelighed og forudsætninger

Biblioteket i Flensborg har åbent 55 timer/uge (51 uger).
Biblioteket i Slesvig har åbent 26 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)
Biblioteket i Husum har åbent 18 timer/uge (45 uger) + 3 timer/uge (vinterhalvår)
Fællesbiblioteket i Egernførde har åbnet 8 timer/uge (40 uger).
Bogbusserne har samlet åbent i 64 timer/uger (40 uger).

Biblioteket skal gennem deltagelse i det almindelige lånesamarbejde søge at skaffe brugerne det materiale, som biblioteket ikke selv råder over (dansk og tysk lånesamarbejde).
Biblioteket samarbejder med Dansk Skoleforenings skolebiblioteker.

Fra og med efteråret 2017 er der etableret Fælles Bibliotekssystem med et agency i forhold til både Dansk Centralbibliotek og Dansk Skoleforening ("Sydslesvigbibliotekerne".)

Lån af materialer fra biblioteket og betjening på biblioteket er vederlagsfrit for brugeren.
Biblioteket kan opkræve et gebyr for overskridelse af lånetiden.

4.3. Opfølgning på spørgeskemaundersøgelsen

Der er i forhold til den omfattende spørgeskemaundersøgelse i foråret 2016 fulgt op på en lang række punkter, bl.a. med et meget mere indbydende og varmt velkomstområde i stueetagen, lige som der er skabt flere hjørner til fordybelse, der er indkøbt mere og flere materialer osv. På det punkt der hed kritik af manglende parkeringspladser er der indtil videre ikke sket tilstrækkelig opfølgning, men det vil vi prioritere og i 2018 forhåbentlig kunne præsentere konkrete resultater (derfor også indarbejdet som et af de 10 resultatmål).

4.4. Igangværende indsatsområder

Der blev i sidste års resultataftale præsenteret fem indsatsområder, som vi ser frem til at arbejde yderligere med for at sikre fortsat fokus på disse vigtige indsatsområder.

Styrke relationer til brugerne

Der skal fortsat være fokus på DCB's særlige rolle i Sydslesvig. Med baggrund i bibliotekets store spørgeskemaundersøgelse i 2016 arbejdes der som nævnt videre med udvalgte fokusområder, hvor også brugerne involveres. Endvidere realiseres et stort ønske gennem flere år, nemlig etablering af et Brugerråd, der vil holde sit første møde efteråret 2017 og forsamlet 2 gange i løbet af 2018.

Fokus på sprog, leg og læring

Biblioteket skal motivere til livslang læring og til vedligeholdelse af et velfungerende demokratisk samfund. Digital dannelse, kritisk tilgang til og forståelse af (digitale) kilder vil fremadrettet være efterspurgte kompetencer; også her er biblioteket en stærk medspiller. En særlig hjørnesten i bibliotekets arbejde er understøttelse af tilegnelse og fortsat udvikling af det danske sprog hos børn og voksne i Sydslesvig. Det gælder for såvel de med stærke rødder i dansk kultur og for de, for hvem dansk sprog og kultur er et nyere tilvalg.

Biblioteket skal over for vuggestuer, børnehaver og skoler i Sydslesvig vise folkebibliotekets styrke og muligheder for både at understøtte institutionernes læringsmål men også for at markere bibliotekets tilbud, der understøtter leg og læring.

DCB som mødested, som kulturhus og som studiested

Helt i tråd med biblioteksudviklingen i Danmark, har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig fortsat fokus på udviklingen af biblioteksrummet/bogbusser, som det sted hvor brugerne mødes og får gode, inspirerende, overraskende oplevelser. Bibliotekets lokaler er borgernes rum, stedet hvor man henter viden og hvor man har udviklende demokratiske diskussioner. Bibliotekerne er lokalsamfundets mødested og er medvirkende til at skabe liv og udvikling i byen.

Som kulturhus stiller biblioteket gerne lokaler til rådighed for mindretallets organisationer og som studiested har såvel Den Slesvigske Samling og Forskningsafdelingen, men også folkebiblioteket forskellige tilbud.

Dialog og oplysning

DCB vil give plads til dialog, debat og demokrati. Mødestedet kan også bruges i relation til demokratiske processer, politiske debatarrangementer, som møderum for foreninger og grupper.

DCB tilbyder borgerhjælp med informationer om f.eks. Nem-ID, borger.dk osv., men også hjælp til brug af computer osv. Borgerservice kan også rumme hjælp til nye danskere i det sydslesvigske samfund, i samarbejde med eksisterende tilbud i Regionskontoret for grænsependlere.

En højt prioriteret opgave for biblioteket er at oplyse om Sydslesvig og mindretallet, herunder også via aktiv deltagelse i mindretallets fællesprojekt "Oplev Sydslesvig".

Tilbyde mere for flere

I takt med at Dansk Skoleforening etablerer flere vuggestuer vil bibliotekets tilbud understøtte dette samt også de forældre, der sender børn i dansk vuggestue.

Tilsvarende vil vi gerne udvikle flere tilbud til de unge, hvor vi i stigende grad også ser elever fra skolerne bruge os som studie/opholdssted. Naturligvis vil vi også – f.eks. via læseklubber – udvide vores tilbud til andre aldersgrupper.

I det følgende afsnit har vi valgt at konkretisere nogle af disse udviklingsopgaver og – ønsker. De præsenteres i følgende skema med fokus på, at de skal supplere – og kvalificere – vores løbende driftsopgaver, som udgør kernen i vores mangfoldige aktiviteter. Det er udgangspunktet, at ca. 20 % af vores ressourcer vil vi dedikere til udviklingsopgaver og aktiviteter, mens 80 % af ressourcerne går til den løbende drift. Arbejdet med både drifts- og udviklingsopgaver er naturligvis under forudsætning af, at der ikke sker væsentlige ændringer i vilkårene.

Afsnit 4.5.: Nærmere om Bibliotekets udviklingsopgaver 2018 –

	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i %	Bemærkning
	Styrke relationer til brugerne				
2018		Involvering af brugere, evaluering mv.	Ny og mere specifik brugerundersøgelse i forhold til aviser og tidsskrifter	10	
2018			Fortsat arbejde med fokusgrupper og konsekvenser heraf, jf. spørgeskema undersøgelse (jf. aftale for 2017).		
2018			Pres for flere parkeringspladser enten i eller i nærheden af biblioteket – konkrete ideer ibrugtages/testes	10	
2018		Litteraturformidling på nye måder	Mindst 4 eksempler på klassiske biblioteksopgaver i nye former	10	
2019			Evaluering og opfølgning på de tiltag, der virkede bedst		
2018		Flere unge dansksindede på biblioteket	Der afholdes en youtube uddannelsesdag gerne i samarbejde med relevante parter (Skoleforeningen, Offener Kanal m.fl.)	10	
2019			Gentages, med de fornødne justeringer så andre elementer evt. kan afprøves		
2018		Krav fra aftalen i 2017	Fortsat fokus på mulighed for involvering af frivillige		
	Fokus på sprog, leg og læring				
2018		Krav fra aftalen i 2017	Fortsat fokus på tilbud om læseklubber		

2018		Digital dannelse	Digitale tilbud – opgradering af kompetencer, formidle tilbud, læringsevents, et digitalt oplevelsesrum med f.eks. VR og 3D	10	
2019			Udvidelse/permanente tilbud på det digitale (f.eks. også droner)		
2018		Mindretalslitteratur	De Sydslesvigske børnebøger – formidling både nord og syd for grænsen, i samarbejde med Skoleforeningen	10	
2018		Krav fra aftalen i 2017	Brug af Bibliotekshaven tilbydes til mindretallets organisationer – f.eks. også i forb. med tilbud om biblioteksindslag		
2019		Krav fra aftalen i 2017	Evaluering af tilbud		
	DCB som mødested				
2018		Studiepladser	Opfølgning på projektet Den Slesvigske Samling som forskningsbibliotek, sikre fortsat annoncering af disse tilbud		
2018		Krav fra aftalen i 2017	Yderligere samarbejde mellem DSS og FA		
		Samarbejde med andre læringsinstitutioner	DSS som studierum – nye veje til benyttelsen af DSS. Herunder initiativer, der tiltrækker brugere og relevante institutioner nord og syd for grænsen.	10	
2018		Flere mødesteder	Udbud forberedes af nye bogbusser også som mødested, også muligheder med telte el. lign.	10	
2019			Udbud igangsættes og leverance bestilles		
2020			Nye busser ibrugtages og fejres (100-år jubilæet)		
2018		Krav fra aftalen i 2017	Diverse justeringer og tilpasninger til FBS		

	Dialog og oplysning				
2018		Oplev Sydslesvig	Fortsat deltagelse i projektet		
2018		Krav fra aftalen i 2017	Vi vil i løbet af 2018 begynde at understøtte Oplev Sydslesvig med konkrete ressourcer	10	
2019			Fastlæggelse af hvordan projektet forankres på Dansk Centralbibliotek		
2018		Information om Sydslesvig i Danmark	Deltage i messer, kulturmøder og lign.		
	Tilbyde "mere for flere"				
2018		Fra aftalen i 2017	Opfølgning på tilbud til ældre, tilbud til mænd mv.		
2018			Filmklub for børn, koncept videreudvikles f.eks. med læseklub.		
2018		Analyse af muligheder på længere sigt	Der er fra januar 2018 hele to ledige etager – hvordan kan de bruges, evt. af andre? 3 udnyttelsesmuligheder forelægges både SSF, SdU, Skoleforeningen og Sydslesvigudvalget	10	
2019			Opfølgning på, hvad der er realistisk og de øvrige organisationers bud.		
2018		Krav fra aftalen i 2017	Fortsat fokus på at skabe nye og anderledes bibliotekstilbud		
I alt				100%	

4.6. Forskningsafdelingens opgaver 2018 –

Som beskrevet ovenfor vil Forskningsafdelingen og Den Slesvigske Samling fra og med 2018 indgå et tættere samarbejde på daglig basis. Det gælder særligt i forhold til forskning i og formidling af emner relateret til det danske mindretal i Sydslesvig og Slesvigsk historie generelt, og de vil kunne supplere og/eller substituere hinanden ved visse eksterne arrangementer.

Forskningsafdelingen og Den Slesvigske samling har i fællesskab indgået aftaler med både Syddansk Universitet og Aarhus Universitet, og hver for sig og sammen vil afdelingerne også

fremover indgå i samarbejder med kultur- og forskningsinstitutioner i Danmark og Nordtyskland, jf. i øvrigt også det førnævnte samarbejde med ECMI.

Det er fortsat også vigtigt at Forskningsafdelingen er en naturlig samarbejdspartner for hele det danske mindretal i Sydslesvig, herunder især de danske organisationer. Dette sker i øvrigt på mange måder, særligt skal vi her fremhæve at afdelingen er inddraget i udarbejdelse af jubilæumsbøger for såvel Flensborg Avis som SSF.

Afdelingen deltager løbende i fælles undersøgelser og udgivelser, ligesom der afholdes fælles foredrag og andre arrangementer. Tilsvarende er det vigtigt, at Arkivet er og opfattes som hele mindretallets arkiv, og at det indsamlede materiale som udgangspunkt stilles frit til rådighed for alle interesserede brugere.

År	Opgaver	Resultatkrav	Resultatmål	Vægt i pct.
2018	Forskningsprojekt 1	Ph.d.-projekt med arbejdstitlen "En undersøgelse af det danske mindretals selvforståelse", igangsat 1/9-2015	Grundforskning	15
2019		do	Afslutning af projektet	
2018	Forskningsprojekt 2	Ph.d.-projekt med arbejdstitlen: "Danskhedens kår og udvikling i de sydslesvigske landdistrikter 1920-1945". Igangsat 1/9-2014	Afslutning af projektet	5
2018	Forskningsprojekt 3	Biografi om Karl-Otto Meyer – Færdiggørelse og publicering	Afslutning af projektet	10
2018	Forsknings- og formidlingsprojekter	Jubilæumsbøger for SSF og Flensborg Avis	Grundforskning	25
2019		do	do	
2020		do	do	
2018	Arkivopgaver	Opfølgning på indgåede afleveringsaftaler og modtagelse af spontane afleveringer samt fortsat digitalisering	Løbende indsamling og registrering. Løbende ajourføring af hjemmesiden.	15
2019		do	Do	
2020		do	Do	
2018	Formidling 1	Foredrag, kronikker, øvrige artikler mm	Min. 6 foredrag og 6 kronikker/artikler	10
2019		do	do	
2020		do	do	
2018	Undervisning 1	Sommerskole	Afholdelse af sommerskole	10
2019		do	do	
2020		do	do	

4.7. Øvrige forpligtelser

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig e. V. er en tysk juridisk enhed, indført i Amtsretten Flensburg den 21. februar 1997 med nr. VR 1572 (Vereinsregister), med seneste justeringer tilført juni 2017. Biblioteket får ud over tilskud fra Danmark også tilskud fra landet Slesvig-Holsten, kredsene Nordfrisland og Rendsborg-Egernførde, kredsfrle byer Flensborg og Kiel samt ca. 80 kommuner i landsdelen Slesvig.

Som følge af tilskuddet fra tysk side og placeringen i Tyskland skal de til bevillingerne knyttede betingelser fra tysk side ligeledes tilgodeses fx "Jahresabschluss", "Verwendungsnachweis", "Steuerbilanz" og andre krav til regnskabsmæssig afrapportering m.v.. Således skal der tages

hensyn til såvel regler, love, vejledninger tilknyttet de tyske bevillinger, tysk lovgivning generelt fx i forhold vedrørende skat, moms, pensionsforsikringer m.v. som til danske regler på tilsvarende området, hvilket kræver, at biblioteket har dybtgående viden på samtlige områder for at kunne opfylde samtlige krav.

”Foreningens regnskabsudarbejdelse og administration er underlagt et betydeligt antal love og forskrifter, der omfatter såvel danske- som tyske regler om forvaltning, budget- og bevillingsregler, skatteret, momsret, ansættelsesret, bogføringsregler samt regnskabsregler. Et sådant omfattende sæt regler stiller betydelige krav til kompetencer og ressourcer” (citat fra Revisionsprotokollat af 27. marts 2012). Grundlæggende hviler Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen på danske forudsætninger, hvor det er muligt.

5. Bevilling, resultatvurdering og regnskabsaflæggelse

5.1. Bevilling

Sydslesvigudvalget yder i 2018 til Dansk Centralbibliotek et grundtilskud på i alt **28.435.680 kr.** fordelt med **26.278.861 kr.** til biblioteksdrift og **2.156.819 kr.** til forsknings- og arkivvirksomhed.

5.2. Udbetaling

Tilskuddet til Dansk Centralbibliotek afholdes af § 21.91.01. Tilskud til Danske Kulturelle Anliggender i Sydslesvig. Dansk Centralbibliotek modtager tilskuddet i 12 lige store månedlige rater, der udbetales forud.

5.3. Ikrafttrædelse

Aftalen træder i kraft den 1. januar 2018 og løber indtil den 31. december 2018, hvor aftalen ophører med mindre andet aftales. Efter enighed mellem aftaleparterne kan der justeres i aftalens opgaver i aftaleperioden. Jf. Sydslesviglovens § 21 har Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og Forskningsafdelingen pligt til at indberette opståede ændringer i deres virke, der har betydning for, om støtten anvendes eller vil blive anvendt til formålet, til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeren.

Overordnet gælder det endvidere, at de opstillede resultatkrav og resultatmål tager udgangspunkt i hele Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs virke og er således ikke alene baseret på det af Sydslesvigudvalget besluttede driftstilskud. Som følge deraf vil evt. ændringer i den økonomiske ramme have indflydelse på graden af målopfyldelse.

5.4. Resultatvurdering og opfølgning

Årlig vurdering af resultatkrav og -mål

Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig skal for 2018 til Sydslesvigudvalget og Undervisningsministeriet udarbejde og fremsende en årsrapport, herunder et årsregnskab samt et revisionsprotokollat, med oplysninger om tilskuddet fra Undervisningsministeriets anvendelse senest 1. juni 2019.

Sammen med årsregnskab og revisionsprotokollat indsendes ledelsens stillingtagen. Ledelsens stillingtagen skal være underskrevet af ledelsen. Af ledelsens stillingtagen skal det fremgå, hvordan ledelsen forholder sig til revisors evt. anbefalinger og kritiske bemærkninger i revisionsprotokollatet for det pågældende år.

Undervisningsministeren afgiver en opfølgingsrapport til Sydslesvigudvalget om de modtagne årsrapporter med en vurdering af, om driftstilskuddet er anvendt i overensstemmelse med udvalgets afgørelse, jf. Sydslesviglovens § 19. Den samlede målopfyldelse drøftes på et årligt møde mellem Sydslesvigudvalget og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig og

Forskningsafdelingen. Drøftelse tager særlig sigte på vurderingen af opfyldelsen af resultatkrav, hvor målopfyldelsen beror på en konkret og/eller skønsmæssig vurdering.

Halvårlig status

Som led i Sydslesvigudvalgets tilsyn skal Dansk Centralbibliotek derudover aflevere en halvårsstatus, som skal være Sydslesvigudvalget i hænde senest den 15. juli 2018. Denne halvårsstatus skal indeholde en foreløbig afrapportering på de opstillede mål, samt på foreningens virke generelt.

Bekræftelse af igangværende aktivitet

Endvidere skal Dansk Centralbibliotek senest to uger forud for hver tilskudsudbetaling til Sydslesvigudvalgets sekretariat fremsende en bekræftelse på, at aktiviteten fortsat er i overensstemmelse med de i aftalen indeholdte mål- og resultatkrav, jf. Sydslesviglovens § 12 stk. 7.

5.5. Genforhandling

Genforhandling af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag hvorpå kontrakten er indgået, når der foreligger væsentlig misligholdelse fra en af aftaleparterne og i øvrigt når parterne er enige herom, jf. Sydslesviglovens bestemmelser herom.

5.6. Regnskab og revision

Årsrapport og revisionsprotokollat skal være forsynet med de relevante underskrifter, jf. vedtægterne. Årsrapporten udarbejdes i henhold til bekendtgørelse om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.m., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget, jf. seneste bekendtgørelse 2015.

5.7. Misligholdelse/opfølgning

Sydslesvigudvalget kan træffe afgørelse om tilskud helt eller delvis tilbageholdes, jf. Sydslesviglovens § 20, stk. 2.

5.8. Opsigelse

Opsigelse i forbindelse med misligholdes af kontrakten kan ske med henvisning til § 20 i Sydslesvigloven.

Flensborg, den 20. januar 2018

Anni Matthiesen
Formand for Sydslesvigudvalget

Christian Jürgensen
Formand for Biblioteksbestyrelsen